

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 14. marca 2008
(OR. en)**

7652/08

CONCL 1

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo

Komu: Delegácie

Predmet: **EURÓPSKA RADA V BRUSELI
13. – 14. MARCA 2008**

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA

Delegáciám v prílohe zasielame závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Bruseli (13. – 14. marca 2008).

Zasadnutiu Európskej rady predchádzalo vystúpenie Hansa Gerta Pötteringa, predsedu Európskeho parlamentu, po ktorom nasledovala výmena názorov.

o
o o

1. Základy hospodárstva Európskej únie ostávajú pevné: deficity verejných financií sa od roku 2005 znížili na menej ako polovicu a verejný dlh tiež klesol na úroveň tesne pod 60 %. Hospodársky rast dosiahol v roku 2007 2,8 %, ale tento rok bude pravdepodobne nižší. Za posledné dva roky sa vytvorilo 6,5 milióna pracovných miest. Hoci svoju úlohu zohrali aj cyklické faktory, tomuto vývoju pomohli štrukturálne reformy uskutočnené za posledné roky v rámci lisabonskej stratégie, ako aj priaznivé účinky eura a jednotného trhu.
2. V dôsledku spomalenia hospodárskej činnosti v Spojených štátoch, vyšších cien ropy a komodít a pretrvávajúcich otrasov na finančných trhoch sa však globálny hospodársky výhľad v poslednom období zhoršil. Nadmerná volatilita a nepravidelné výkyvy v oblasti výmenných kurzov sú pre hospodársky rast nežiaduce. Za súčasných okolností nás znepokojuje neprimeraný vývoj výmenných kurzov. Z tohto dôvodu je pre Úniu o to dôležitejšie nepodľahnúť uspokojeniu a pokračovať v reformnom úsilí opierajúcom sa o plné uplatňovanie národných programov reforiem a integrovaných usmernení pre rast a zamestnanosť. Musí sa pokračovať aj v úsilí o dokončenie a prehĺbenie vnútorného trhu. Dôkladne koordinovaná hospodárska a finančná politika sa musí zamerať na zabezpečenie makroekonomickej stability, využitie príležitostí, ktoré ponúka globalizácia, a riešenie problémov, ako sú starnutie obyvateľstva, zmena klímy a energetika. Aby sa zabezpečila väčšia stabilita finančných trhov, je potrebné prijať opatrenia aj na posilnenie ich transparentnosti a fungovania a ďalej zlepšiť prostredie dohľadu a regulácie na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ, ako aj celosvetovej úrovni.
3. Európska rada poznamenáva, že k inflačným tlakom prispel nedávny významný nárast cien potravín a energie. V tejto súvislosti pripomína potrebu vyhnúť sa deformačným politikám, ktoré bránia hospodárskym činiteľom uskutočniť nevyhnutné korekcie. Vyzýva Radu, aby identifikovala sily, ktoré určujú vývoj cien komodít a potravín, a uskutočňovala politiky EÚ a vnútroštátne politiky, ktoré pôsobia na odstránenie možných obmedzení na strane ponuky.

**OTVORENIE NOVÉHO CYKLU OBNOVENEJ LISABONSKEJ STRATÉGIE PRE RAST
A ZAMESTNANOSŤ (2008 – 2010)**

4. Európska rada v nadväznosti na strategickú správu Komisie a na základe práce Rady v príslušných zloženiach otvára druhý trojročný cyklus stratégie, pričom
- potvrdzuje, že súčasné integrované usmernenia (všeobecné usmernenia pre hospodárske politiky a usmernenia politik zamestnanosti) zostávajú v platnosti a mali by slúžiť na obdobie rokov 2008 – 2010. Rada (v zloženiach pre hospodárske a finančné záležitosti a pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti) sa vyzýva, aby v súlade so zmluvou integrované usmernenia formálne prijala,
 - schvaľuje odporúčania pre jednotlivé krajiny týkajúce sa hospodárskej politiky a politiky zamestnanosti členských štátov a eurozóny, ako ich vypracovala Rada na základe návrhov Komisie. Rada sa vyzýva, aby ich formálne prijala. Členské štáty by vo svojich národných programoch reforiem a následných výročných správach o vykonávaní mali stanoviť podrobné a konkrétne kroky, ktorými budú reagovať na integrované usmernenia, odporúčania pre jednotlivé krajiny, ako aj „sledované body“. Komisia sa vyzýva, aby pokračovala v spolupráci s členskými štátmi s cieľom vyvinúť jasnú a transparentnú metodiku monitorovania a hodnotenia lisabonských reforiem,
 - berie na vedomie priority, ktoré určila Rada, a konkrétne kroky uvedené nižšie a vyzýva Komisiu, Európsky parlament a Radu, aby v rámci svojich právomocí napredovali v práci na 10 cieľoch určených v lisabonskom programe Spoločenstva, ktorý predstavuje program strategických reforiem pre tú časť obnovennej lisabonskej stratégie, ktorá sa týka Spoločenstva, pričom by sa mal každoročne posúdiť dosiahnutý pokrok.
5. Nový cyklus sa bude zameriavať na vykonávanie. Európska rada preto:
- opätovne potvrdzuje, že základom obnovennej lisabonskej stratégie sú štyri prioritné oblasti, na ktorých sa dohodla na svojom jarnom zasadnutí v roku 2006, a zároveň vyzýva, aby sa vo väčšej miere využívali synergie medzi nimi,

- vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v kontexte mnohostranného dohľadu zintenzívnili výmenu najlepších postupov, a to konkrétne úplným využívaním existujúcich metód otvorenej koordinácie, pričom má osobitný význam účinná koordinácia v rámci eurozóny,
- vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili zapojenie príslušných zainteresovaných strán do lisabonského procesu,
- uznáva úlohu miestnych a regionálnych štruktúr pri zabezpečovaní rastu a zamestnanosti; zvýšená angažovanosť všetkých úrovní verejnej správy do programu rastu a zamestnanosti povedie k jednotnejšej a efektívnejšej tvorbe politík,
- zdôrazňuje, že hospodárska, sociálna a územná súdržnosť tiež prispieva k plneniu cieľov obnovennej lisabonskej stratégie, a víta pokrok dosiahnutý pri zameriavaní kohéznych fondov na podporu národných programov reforiem a vykonávanie integrovaných usmernení. Keďže fáza programovania sa už ukončila, Európska rada vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že záväzky prijaté v súvislosti s vyčleňovaním prostriedkov sa odzrkadlia vo výdavkoch,
- zdôrazňuje význam makroekonomickej stability pri riešení očakávaných dlhodobých problémov. Rozpočtový rámec EÚ, vymedzený revidovaným Paktom stability a rastu, predstavuje v tomto ohľade vhodný nástroj. Zlepšenie celkovej rozpočtovej situácie v EÚ poskytuje v prípade realizácie rizík poklesu rastu potrebný manévrovací priestor pre pôsobenie automatických stabilizátorov. Krajiny, ktoré už dosiahli svoj strednodobý cieľ, by si mali udržať svoju štrukturálnu pozíciu a všetky krajiny, ktoré tento cieľ ešte nedosiahli, by mali urýchliť tempo znižovania deficitu a dlhu v súlade so stanoviskami Rady k programom stability a konvergenčným programom a vyčleniť na to tie príjmy, ktoré prípadne presiahnu očakávanú výšku príjmov. Je potrebné zlepšiť kvalitu verejných financií, a to zvýšením efektívnosti a účinnosti verejných výdavkov a príjmov vrátane nepretržitého úsilia v boji proti cezhraničným daňovým únikom, modernizáciou verejnej správy a uprednostňovaním takých opatrení v rámci verejných rozpočtov, ktorými sa podporuje produktivita, zamestnanosť a inovácie,

- opätovne potvrdzuje význam sociálneho rozmeru EÚ ako neoddeliteľnej súčasti lisabonskej stratégie a konkrétne zdôrazňuje potrebu ďalšej integrácie hospodárskych a sociálnych politík, ako aj politík zamestnanosti,
 - súhlasí s konkrétnymi krokmi, ktoré sa uvádzajú nižšie. Európska rada v tejto súvislosti schvaľuje kľúčové posolstvá Rady v zloženiach pre hospodárske a finančné záležitosti, konkurencieschopnosť, zamestnanosť a sociálnu politiku, životné prostredie a vzdelávanie a mládež, ako aj závery Rady o preskúmaní jednotného trhu.
6. Európska rada ďalej zdôrazňuje, že po roku 2010 bude v záujme udržania pokroku dosiahnutého na základe obnovennej lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť potrebné na úrovni EÚ pokračovať v plnení záväzku k štrukturálnym reformám, trvalo udržateľnému rozvoju a sociálnej súdržnosti. Európska rada preto vyzýva Komisiu, Radu a lisabonských národných koordinátorov, aby začali uvažovať o budúcnosti lisabonskej stratégie v období po roku 2010.

Investovanie do znalostí a inovácií

7. Kľúčovým faktorom budúceho rastu je úplný rozvoj potenciálu európskych občanov v oblasti inovácií a kreativity, ktorý vychádza z európskej kultúry a excelentnosti vo vede. Po obnovení lisabonskej stratégie v roku 2005 prinieslo spoločné úsilie významné výsledky v oblasti výskumu, znalostí a inovácií. Kľúčom na realizáciu ambícií EÚ v tejto oblasti je uplatňovanie všeobecnej inovačnej stratégie. Je potrebné rýchlo napredovať vo všetkých prioritách tejto stratégie. Zároveň je však potrebné vynaložiť ďalšie úsilie, a to aj v súkromnom sektore, s cieľom viac a efektívnejšie investovať do výskumu, kreativity, inovácií a vysokoškolského vzdelávania a dosiahnuť cieľ investovať do výskumu a vývoja 3 % HDP. Európska rada naliehavo vyzýva členské štáty a Spoločenstvo, aby urýchlili pokročiť v uskutočňovaní týchto krokov:
- členské štáty sa vyzývajú, aby vo svojich národných programoch reforiem uviedli, ako dosiahnu pokrok pri plnení národných cieľov, pokiaľ ide o investície do výskumu a vývoja, a ako ich stratégie v oblasti výskumu a vývoja prispievajú k vytvoreniu a lepšiemu riadeniu európskeho výskumného priestoru,

- urýchlene sa musia realizovať alebo ďalej podporovať kľúčové projekty, ako napríklad GALILEO, EIT, Európska rada pre výskum, finančný nástroj s rozdelením rizika a spoločné technologické iniciatívy; čo najskôr by sa mali prijať rozhodnutia o iniciatívach na základe článku 169 a ďalších iniciatívach v oblasti výskumu,
- musí sa výrazne zvýšiť využívanie elektronickej vedeckej infraštruktúry a vysokorýchlostného internetu. Členské štáty by sa mali zamerať na to, aby do roku 2010 zabezpečili prístup k vysokorýchlostnému internetu vo všetkých školách, a vo svojich národných programoch reforiem by si mali stanoviť ambiciózne národné ciele na prístup pre domácnosti,
- musí sa propagovať trh EÚ s rizikovým kapitálom pre najinovačnejšie spoločnosti; v tejto súvislosti musí kľúčovú úlohu pri financovaní inovačných MSP zohrávať Európsky investičný fond,
- malo by sa lepšie koordinovať úsilie o zlepšenie rámcových podmienok pre inovácie, a to aj prostredníctvom lepšieho prepojenia vedy a priemyslu a špičkových inovačných zoskupení a rozvoja regionálnych zoskupení a sietí,
- osobitná pozornosť by sa mala venovať ďalším iniciatívam pre spoločnú tvorbu výskumných programov, vzájomne sa dopĺňajúcim medzinárodným stratégiám vedecko-technickej spolupráce a posilneniu výskumnej infraštruktúry celoeurópskeho záujmu,
- univerzitám by sa malo umožniť nadviazať partnerstvá s podnikateľským sektorom, aby mohli využívať doplnkové financovanie zo súkromného sektora.

8. S cieľom stať sa skutočne modernou a konkurencieschopnou ekonomikou a vychádzajúc z uskutočnenej práce na budúcnosti vedy a techniky a na modernizácii univerzít musia členské štáty a EÚ odstrániť prekážky pre voľný pohyb znalostí vytvorením „**piatej slobody**“, ktorá sa zakladá na:

- posilnení cezhraničnej mobility výskumných pracovníkov, ako aj študentov, vedcov a univerzitných pedagógov,
- zabezpečení otvorenejšieho a konkurenčnejšieho trhu práce pre európskych výskumných pracovníkov, ktorý by poskytoval lepšie štruktúry služobného postupu, vyššiu transparentnosť a bol by ústretovejší voči rodine,
- ďalšom uskutočňovaní reforiem vysokoškolského vzdelávania,

- uľahčovaní a propagácii optimálneho využívania duševného vlastníctva vytvoreného vo verejných výskumných organizáciách, aby sa zintenzívnil prenos znalostí do priemyslu, najmä prostredníctvom „Charty duševného vlastníctva“, ktorá sa má prijať do konca tohto roku,
- povzbudzovaní k otvorenému prístupu k znalostiam a otvoreným inováciám,
- podporovaní vedeckej excelentnosti,
- spustení novej generácie špičkových výskumných zariadení,
- podporovaní vzájomného uznávania kvalifikácií.

Uvoľnenie podnikateľského potenciálu, najmä malých a stredných podnikov

9. Rozhodnutiami, ktoré boli prijaté od obnovenia lisabonskej stratégie, sa začali zlepšovať podmienky pre aktérov trhu. Odkedy všetky členské štáty zriadili systém jedného kontaktného miesta alebo podobné systémy, aby sa uľahčila registrácia a obmedzila administratívna práca, sa stalo založenie podniku ľahším. Európska rada víta pokrok, ktorý sa v roku 2007 dosiahol v oblasti **lepšej právnej regulácie**, a domnieva sa, že v záujme dosiahnutia rozhodujúceho zlepšenia konkurencieschopnosti podnikov EÚ, a najmä MSP, bude potrebné vynaložiť ďalšie úsilie. Lepšej právnej regulácii by mala Rada v každom zložení pri svojej regulačnej práci pripisovať vysokú prioritu. S cieľom zabezpečiť, aby iniciatíva zameraná na lepšiu právnu reguláciu znamenala skutočný a podstatný hospodársky prínos:
- by sa v súlade so závermi Európskej rady z marca 2007 malo zvýšiť úsilie o zníženie administratívneho zaťaženia vyplývajúceho z právnych predpisov EÚ do roku 2012 o 25 %; v kontexte akčného programu je vítané vymenovanie poradnej skupiny nezávislých zainteresovaných strán; dosiahnutý pokrok sa vyhodnotí na jarnom zasadnutí v roku 2009 na základe dokumentu Komisie s názvom „Strategické hodnotenie lepšej právnej regulácie“,
 - by sa mali urýchlene prijať legislatívne návrhy v skrátenej konaní, o ktorých sa ešte rokuje, a určiť nové návrhy, pričom Komisia by mala i naďalej priebežne predkladať návrhy na zníženie administratívneho zaťaženia; malo by sa pokračovať vo vykonávaní priebežného programu zjednodušenia,
 - by sa v súlade s príslušnými kľúčovými posolstvami Rady pre konkurencieschopnosť malo urobiť viac, aby sa rozvinula kapacita inštitúcií EÚ, pokiaľ ide o posúdenie vplyvu.

10. **Jednotný trh** ostáva zásadnou hybnou silou zvyšovania životnej úrovne európskych občanov a konkurencieschopnosti Európy v globalizovanej ekonomike. V záujme ďalšieho zlepšenia fungovania jednotného trhu, aby podniky (najmä MSP) a spotrebitelia mohli plne využívať jeho potenciál, je potrebné ako okamžité priority prijať tieto opatrenia a podniknúť tieto kroky:

- zabezpečiť, aby sa každoročne vykonali účinné kroky nadväzujúce na preskúmanie jednotného trhu zo strany Komisie, ktoré by sa mali zamerať na opatrenia potrebné na zvýšenie rastu a zamestnanosti odstránením zvyšných prekážok, ktoré bránia naplňaniu štyroch slobôd uvedených v zmluve, a to prípadne aj prostredníctvom harmonizácie, ako aj vzájomného uznávania. V tejto súvislosti by sa mal monitorovať vývoj na trhoch s cieľom určiť priority pre opatrenia zamerané na trhy, na ktorých existujú skutočné a významné prekážky brániace ich fungovaniu a hospodárskej súťaži. Je tiež potrebné venovať náležitú pozornosť sociálnemu rozmeru a službám vo všeobecnom záujme,
- zvýšiť úsilie na posilnenie hospodárskej súťaže v sieťových odvetviach (energetika, elektronické komunikácie) a prijať primerané regulačné rámce; v tejto súvislosti sa musí zrýchleným tempom napredovať v práci na vzájomných prepojeniach,
- zabezpečiť úplnú, ucelenú a včasnú transpozíciu a vykonávanie smernice o službách, čo predstavuje dôležitý krok k vytvoreniu skutočného jednotného trhu so službami. Kľúčom v tejto súvislosti je zlepšiť fungovanie elektronického jednotného trhu zavedením cezhraničných interoperabilných riešení pre elektronický podpis a elektronické overovanie.

11. **Malé a stredné podniky (MSP)** sú základným pilierom európskeho hospodárstva a majú potenciál významným spôsobom prispieť k väčšiemu rastu a zamestnanosti v Európskej únii. S cieľom posilniť politiku Únie zameranú na MSP a umožniť im efektívnejšie fungovať v rámci jednotného trhu majú prvoradý význam tieto kroky:

- urýchléné preskúmanie iniciatívy týkajúcej sa pripravovaného zákona o malých podnikoch, ktorou sa stanoví integrovaný prístup v priebehu celého životného cyklu MSP v súlade so zásadou lepšej právnej regulácie a zásadou „najskôr myslieť v malom“ a ktorej cieľom je posilniť rast a konkurencieschopnosť MSP, zo strany Rady,
- zavedenie výnimiek pre MSP z administratívnych požiadaviek stanovených v právnych predpisoch EÚ, a to v odôvodnených prípadoch a po preskúmaní *acquis communautaire*,

- zvýšenie podpory MSP, ktoré sa zaoberajú výskumom, sú inovačné a majú vysoký potenciál rastu, a to napríklad prostredníctvom nového štatútu európskej súkromnej spoločnosti,
- ďalšie uľahčovanie prístupu k financiám, a to aj prostredníctvom existujúcich finančných nástrojov EÚ,
- uľahčenie väčšej účasti inovačných MSP v zoskupeniach a na verejnom obstarávaní.

12. Otvorené trhy a zdravé medzinárodné prostredie prispievajú k rastu a zamestnanosti a mali by byť vzájomne prospešné. EÚ by preto mala pokračovať v úsilí ovplyvňovať globalizáciu posilnením **vonkajšieho rozmeru obnovennej lisabonskej stratégie**. Európska rada víta úmysel Komisie každý rok podávať správu o prístupe na trh, v ktorej uvedie krajiny a odvetvia, v ktorých ešte ostávajú významné prekážky, a domnieva sa, že EÚ by mala pokračovať v snahe:

- podporovať voľný obchod a otvorenosť ako spôsob podpory rastu, zamestnanosti a rozvoja pre seba a svojich obchodných partnerov a naďalej v tejto oblasti zohrávať vedúcu úlohu,
- zlepšiť multilaterálny systém obchodovania, a to najmä pokračovaním v úsilí o dosiahnutie ambicióznej, vyváženej a komplexnej dohody v dauhaskom kole rokovaní o rozvoji,
- uzavrieť ambiciózne bilaterálne dohody s dôležitými obchodnými partnermi a ďalej zintenzívňovať integračné snahy so susediacimi a kandidátskymi krajinami prostredníctvom vytvorenia spoločného hospodárskeho priestoru,
- zabezpečiť spoľahlivý prístup k energii a strategickým surovinám,
- posilniť existujúce hospodárske vzťahy a vytvoriť vzájomne prospešné strategické partnerstvá so vznikajúcimi hospodárskymi veľmocami v kontexte spravodlivej hospodárskej súťaže,
- v spoločnom záujme EÚ a jej partnerov posilniť regulačnú spoluprácu, zbližovanie noriem a rovnocennosť pravidiel a zlepšiť účinnosť systému presadzovania práv duševného vlastníctva v boji proti falšovaniu.

Investovanie do ľudí a modernizácia trhov práce

13. Vo vedomostnom trojuholníku výskum – inovácie – vzdelávanie by sa mal posilniť vzdelávací prvok. Kľúčovými podmienkami úspechu Európy v globalizovanom svete sú poskytovanie vysokokvalitného vzdelávania a väčšie a efektívnejšie investovanie do ľudského kapitálu a kreativity počas života ľudí. Toto môže premosťovať a zjednodušiť prechod na znalostnú ekonomiku, zvýšiť počet a kvalitu pracovných miest a prispieť k pevným fiškálnym pozíciám. Uvedené mechanizmy predstavujú aj efektívny spôsob boja proti nerovnosti a chudobe a môžu prispieť k zníženiu nezamestnanosti mladých ľudí.

14. Európska rada so záujmom očakáva od Komisie návrh obnoveného sociálneho programu, ktorý by mal zohrať kľúčovú úlohu pri posilnení sociálneho rozmeru lisabonskej stratégie tým, že zohľadní nové sociálne a pracovné skutočnosti v Európe a bude sa vzťahovať aj na otázky ako napríklad mládež, vzdelávanie, migrácia a demografia, ako aj medzikultúrny dialóg. V tomto kontexte má podstatný význam boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, podpora aktívneho začleňovania a zvyšovanie príležitostí na zamestnanie sa pre osoby, ktoré sú od trhu práce najviac vzdialené. Na tento účel by sa mali využiť všetky vhodné nástroje a prostriedky, ktoré sú dostupné na úrovni Spoločenstva. Vzhľadom na vzrastajúci nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily v mnohých odvetviach Európska rada vyzýva Komisiu, aby predložila komplexné posúdenie budúcich požiadaviek na kvalifikovanú pracovnú silu v Európe až do roku 2020, v ktorom zohľadní dôsledky technologických zmien a starnutia obyvateľstva, a aby navrhla kroky na predvídanie budúcich potrieb. Ekonomická migrácia môže zohrávať určitú úlohu pri uspokojovaní potrieb trhu práce a môže prispieť k zníženiu nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily. Európska rada sa preto domnieva, že zamestnanosť a sociálny dosah migrácie štátnych príslušníkov tretích krajín je potrebné riešiť v kontexte návrhov Komisie súvisiacich so spoločnou politikou v oblasti migrácie.

15. Európska rada naliehavo vyzýva členské štáty, aby podnikli konkrétne kroky na:
- podstatné zníženie počtu mladých ľudí, ktorí nevedia riadne čítať, a počtu tých, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, a na zlepšenie úspešnosti študentov z migračného prostredia alebo znevýhodnených skupín,
 - pritiahnutie väčšieho počtu dospelých ku vzdelávaniu a odbornej príprave, najmä nízkokvalifikovaných a starších pracovníkov, a na ďalšie uľahčenie geografickej a profesijnej mobility,
 - podporu vyššej celkovej účasti pracovnej sily a na riešenie segmentácie s cieľom zabezpečiť aktívne sociálne začlenenie,
 - zlepšenie jednotnosti a koordinácie hospodárskej, sociálnej politiky a politiky zamestnanosti s cieľom zvýšiť sociálnu súdržnosť.
16. Flexiistotou sa našla na trhu práce rovnováha medzi flexibilitou a istotou a zamestnancom i zamestnávateľom sa ňou pomáha využiť príležitosti, ktoré ponúka globalizácia. Európska rada v súlade s odporúčaniami európskych sociálnych partnerov z októbra 2007 a uznávajúc, že neexistuje jediný model flexiistoty, vyzýva členské štáty, aby uplatnili dohodnuté spoločné zásady týkajúce sa flexiistoty, a to tak, že v rámci svojich národných programov reforiem v roku 2008 navrhnu vnútroštátne opatrenia na uplatnenie týchto zásad. Flexibilita a istota sa počas životného cyklu vzájomne posilňujú. V rámci všetkých štyroch zložiek flexiistoty by sa v tejto súvislosti mala vziať do úvahy medzigeneračná solidarita. V kontexte vykonávania Európskeho paktu pre mládež je potrebné neustále venovať pozornosť zamestnanosti mladých ľudí a predovšetkým prechodu od vzdelávania k zamestnaniu. Pozornosť je potrebné venovať aj zamestnanosti zdravotne postihnutých osôb. Mala by sa zvýšiť dostupnosť a cenová prístupnosť kvalitnej starostlivosti o deti, a to v súlade s národnými cieľmi a cieľmi Spoločenstva. Je potrebné pokračovať v úsilí o zosúladenie práce so súkromným a rodinným životom a výrazné zmenšenie rozdielu v odmeňovaní žien a mužov a vykonávanie Európskeho paktu pre rodovú rovnosť. K dosiahnutiu týchto cieľov môže prispieť aj Európska aliancia pre rodiny.

ZMENA KLÍMY A ENERGETIKA

17. EÚ prijala minulý rok pevné a ambiciózne záväzky v rámci politiky v oblasti klímy a energetiky; teraz v roku 2008 je výzvou ich naplniť. Na konferencii o klíme, ktorá sa uskutočnila na Bali v decembri minulého roku, došlo k dôležitému prelomu a začal sa medzinárodný inkluzívny proces rokovaní, ktorý je v plnej miere stanovený v cestovnej mape z Bali. EÚ sa zaviazala, že si na medzinárodnej úrovni udrží vedúcu pozíciu v oblasti zmeny klímy a energetiky a bude hybnou silou rokovaní o Rámcovom dohovore Organizácie Spojených národov o zmene klímy a jeho Kjótskom protokole, a to najmä na budúcej konferencii zmluvných strán v Poznani. Cieľom je zabezpečiť, aby sa v Kodani v roku 2009 dosiahla ambiciózna, globálna a komplexná dohoda o zmene klímy na obdobie po roku 2012, ktorá bude v súlade s cieľom EÚ obmedziť nárast teploty na 2 °C. EÚ k tomuto cieľu veľkou mierou prispeje splnením všetkých cieľov stanovených na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2007. Kľúčovou výzvou bude zabezpečiť, aby sa tento prechod k bezpečnému a trvalo udržateľnému nízkouhlíkovému hospodárstvu uskutočnil spôsobom, ktorý je v súlade s trvalo udržateľným rozvojom, konkurencieschopnosťou, bezpečnosťou dodávok, potravinovou bezpečnosťou, zdravými a trvalo udržateľnými verejnými financiami EÚ a hospodárskou a sociálnou súdržnosťou. EÚ navrhuje, že s cieľom vytvoriť jednotnú a koherentnú architektúru pre dohodu na obdobie po roku 2012, ktorá zabezpečí zvýšené finančné a investičné toky v prospech zmiernenia a prispôsobenia sa, prispeje k zrýchlenému a spoločnému úsiliu na vysokej úrovni v záujme podpory Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy a akčného plánu z Bali. Vzhľadom na to, že energetika a klíma sú neoddeliteľnou súčasťou lisabonskej stratégie, pozitívne to prispeje aj k širším cieľom v oblasti rastu a zamestnanosti.

18. Ambiciózny balík návrhov Komisie zameraný na vykonávanie záverov z jarného zasadnutia Európskej rady v roku 2007 je dobrým východiskovým bodom a základom pre dohodu. Európska rada vyzýva Komisiu, aby naďalej podporovala úsilie členských štátov zamerané na zníženie ich emisií skleníkových plynov prostredníctvom komplexných a ambiciózných politík a opatrení Spoločenstva. Komplexné rokovania Rady v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom by mali viesť k dohode o týchto návrhoch ako o jednotnom balíku do konca roka 2008, čím by sa umožnilo ich prijatie počas súčasného legislatívneho obdobia, najneskôr začiatkom roka 2009. Rada by pritom mala mať na pamäti, že je dôležité zachovať celkovú rovnováhu v rámci balíka ako celku a mala by vo svojej práci vychádzať zo zásad transparentnosti, hospodárskej efektívnosti, nákladovej efektívnosti a spravodlivosti a solidarity pri rozdeľovaní úsilia medzi členské štáty. Mala by tiež zohľadniť rozdielne východiskové pozície, podmienky a možnosti členských štátov, ako aj ich dosiahnuté výsledky a rešpektovať potrebu trvalo udržateľného hospodárskeho rastu v Spoločenstve, ku ktorému prispievajú všetky odvetvia. Nákladovo efektívnym a flexibilným spôsobom by sa mali vytvárať aj trhové nástroje na dosiahnutie cieľov politiky v oblasti energetiky a klímy, aby sa predišlo nadmerným nákladom pre členské štáty. Napredovanie k ambicióznejšiemu cieľu 30-percentného zníženia v rámci globálnej a komplexnej dohody sa musí uskutočňovať jasným, vyváženým, transparentným a spravodlivým spôsobom s ohľadom na prácu vykonanú počas prvého záväzného obdobia Kjótskeho protokolu.
19. Európska rada uznáva, že v globálnom kontexte konkurenčných trhov predstavuje riziko úniku uhlíka pre určité odvetvia, akými sú napríklad energeticky náročné odvetvia osobitne vystavené medzinárodnej konkurencii problém, ktorý je potrebné urýchlene analyzovať a riešiť v novej smernici o systéme obchodovania s kvótami emisií tak, aby sa v prípade zlyhania medzinárodných rokovaní mohli prijať primerané opatrenia. Najlepším riešením tejto otázky zostáva naďalej medzinárodná dohoda.

20. Európska rada zdôrazňuje, že systém EÚ na obchodovanie s emisiami (ďalej len „EU ETS“) je podstatnou súčasťou integrovanej politiky v oblasti klímy a energetiky, a uznáva význam jednotného obmedzenia emisií v rámci ETS v celej EÚ a plánu znižovania emisií. Revidovaná smernica by mala zvýšiť nákladovú efektívnosť nevyhnutného zníženia emisií, umožniť prepojenie EU ETS s inými povinnými systémami obchodovanie s emisiami, ktoré obmedzujú celkové emisie, a posilniť používanie mechanizmov flexibility, ktoré sú výsledkom projektov vykonávaných v tretích krajinách. Európska rada tiež podčiarkuje potrebu flexibility pri plnení národných cieľov, ktoré sa netýkajú ETS, ale obnoviteľných zdrojov, a sú v súlade s akčným plánom, ktorý prijala Európska rada v marci 2007, a v tejto súvislosti zdôrazňuje význam účinných národných podporných programov pre energie z obnoviteľných zdrojov a účinných mechanizmov flexibility založených na zárukách pôvodu, ako to navrhla Komisia, pričom zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa energetickou politikou Spoločenstva a členských štátov zvýšila energetická efektívnosť a bezpečnosť dodávok, ktoré sú kľúčovými prvkami pri dosahovaní integrovanej politiky EÚ v oblasti klímy a energetiky a trvalo udržateľného hospodárskeho rozvoja.
21. Európska rada pripomína, že cieľom návrhu regulačného rámca pre zachytávanie a ukladanie oxidu uhličitého (CCS) je zabezpečiť, aby sa táto nová technológia využívala environmentálne bezpečným spôsobom, ktorý sa bude v súlade s dohodou dosiahnutou na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2007 demonštrovať prostredníctvom projektov.
22. Pri plnení ambiciózneho cieľa, pokiaľ ide o používanie biopalív, je nevyhnutné vypracovať a uplatňovať účinné kritériá trvalej udržateľnosti na zabezpečenie komerčnej dostupnosti druhej generácie biopalív, ktoré by sa v budúcnosti mohli sa v súlade so závermi jarného zasadnutia Európskej rady v roku 2007 vziať do úvahy aj pri používaní iných foriem biomasy na získanie energie.
23. Je potrebné dosiahnuť väčšie synergie medzi politikami v oblasti zmeny klímy a biodiverzity ako spôsobu na zabezpečenie spoločných prínosov, a to najmä posilnením vzájomne sa podporujúcich činností a opatrení, pokiaľ ide o zmiernenie zmeny klímy a prispôbenie sa, ako aj o výrobu a spotrebu biopalív a obchodovanie s nimi. Európska rada nabáda členské štáty a Komisiu, aby zvýšili úsilie zamerané na zastavenie straty biodiverzity do roku 2010 a po tomto roku. Základnými krokmi na dosiahnutie tohto cieľa sú 9. konferencia zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite v Bonne v máji 2008 a úplná realizácia siete NATURA 2000.

24. Základnou podmienkou pre bezpečné, trvalo udržateľné a konkurenčné dodávky energie v Európe je efektívny, plne fungujúci a prepojený vnútorný trh s energiami. Európska rada preto naliehavo vyzýva na Radu, aby s cieľom dosiahnuť politickú dohodu do júna 2008 vychádzala z nedávneho pokroku dosiahnutého na treťom balíku o vnútornom trhu s plynom a elektrickou energiou a v plnej miere pritom zohľadnila závery z jarného zasadnutia Európskej rady v roku 2007. Vyzýva Komisiu, aby pri ďalšom vývoji týchto politik zohľadnila situáciu a potreby malých alebo izolovaných trhov s energiami.
25. Európska rada pripomína význam, ktorý pripisuje posilneniu energetickej bezpečnosti EÚ a jej členských štátov. Hoci opatrenia v oblasti zmeny klímy a energetiky, vnútorný trh s energiami a nové technológie prispievajú k tomuto cieľu, je potrebné dôsledne pokračovať v práci na ďalšom vytváraní vonkajšieho rozmeru energetickej politiky pre Európu na obdobie rokov 2007 – 2009. Európska rada víta pokrok, ktorý sa v tejto súvislosti dosiahol a ktorý sa uvádza v správe o súčasnom stave predloženej Rade (dok. 6778/08), a na základe nasledujúceho strategického preskúmania energetiky, ktoré sa má predložiť v novembri 2008 a schváliť na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2009, pričom posluží ako základ pre nový akčný plán pre energetiku na obdobie od roku 2010, ktorý sa má prijať na jarnom zasadnutí Európskej rady v roku 2010, uskutočniť komplexnejšie posúdenie pokroku vo vykonávaní a ďalších potrebných krokov. Strategické preskúmanie energetiky sa zameria najmä na bezpečnosť dodávok, a to aj pokiaľ ide o prepojovacie vedenia, a na vonkajšiu energetickú politiku. Európska rada považuje za osobitné dôležité, aby EÚ a jej členské štáty hovorili s tretími krajinami o otázkach týkajúcich sa energetiky jednotným spôsobom.
26. Európska rada víta spoločnú správu vysokého splnomocnenca a Komisie o vplyve zmeny klímy na medzinárodnú bezpečnosť. Zdôrazňuje význam tejto otázky a vyzýva Radu, aby dokument preskúmala a najneskôr do decembra 2008 predložila odporúčania na vhodné nadväzné opatrenia, najmä v záujme zintenzívnenia spolupráce s tretími krajinami a regiónmi, pokiaľ ide o vplyv zmeny klímy na medzinárodnú bezpečnosť.

27. Prechod na bezpečné a trvalo udržateľné nízkouhlíkové hospodárstvo bude mať vplyv na mnohé politiky a na ekonomický a každodenný život občanov. Jednotné politiky, ktoré využívajú synergie týkajúce sa energetiky a zmeny klímy, sú potrebné aj v ďalších troch prioritných oblastiach lisabonskej stratégie, ako aj v iných oblastiach politiky EÚ vrátane:
- rozvoja jednotných politík v oblasti výskumu a vývoja a inovácií na európskej i národnej úrovni,
 - uvoľnenia podnikateľského potenciálu ekologických odvetví a rozvoja trvalo udržateľnej priemyselnej politiky a trvalo udržateľných a celosvetovo konkurencieschopných vedúcich trhov, pričom je potrebné zohľadniť vplyv opatrení v oblasti energetiky a zmeny klímy na konkurencieschopnosť,
 - podpory trvalo udržateľného dopravného systému, ktorý v rámci politík EÚ členskými štátmi umožňuje prijať potrebné opatrenia na účinný boj proti zmene klímy,
 - zváženia revízie smernice o zdaňovaní energie v záujme jej väčšieho zosúladenia s cieľmi EÚ v oblasti energetiky a zmeny klímy,
 - zvýšenia efektívnosti využívania energie a zdrojov vo všetkých odvetviach,
 - informovania spotrebiteľa o efektívnom využívaní energie s cieľom riešiť sociálne vplyvy a príležitosti súvisiace s energetikou a zmenou klímy.

Európska rada tiež vyzýva Komisiu, aby pri predkladaní legislatívnych návrhov o sadzbách DPH v lete 2008 a spolupráci s členskými štátmi preskúmala oblasti, v ktorých môžu hospodárske nástroje vrátane sadzieb DPH zohrávať úlohu pri zvyšovaní využívania energeticky efektívnych tovarov a energeticky úsporných materiálov.

28. Európska rada zdôrazňuje potrebu trvalo udržateľného investovania do výskumu a vývoja a aktívneho rozvoja nových technológií v energetike, ako sa to nedávno načrtlo v Európskom strategickom pláne pre energetické technológie, ktorý predložila Komisia.
29. Európska rada uznáva, že riešenie problémov súvisiacich s energetikou a zmenou klímy je tiež otázkou vytvárania hodnôt a zmeny v správaní občanov. Nalieha preto na vlády jednotlivých krajín a európske inštitúcie, aby šli príkladom tým, že dosiahnu podstatný pokrok smerom k zníženiu využívania energie vo svojich budovách a vozových parkoch.

STABILITA FINANČNÝCH TRHOV

30. Európska rada schvaľuje predbežnú správu Rady (hospodárske a finančné záležitosti) o stabilite finančného trhu. Hoci podmienky v medzinárodnom finančnom systéme zostávajú labilné, v nadväznosti na finančné otrasy sa už od minulej jesene vykonali na finančných trhoch určité korekcie, keďže Európska centrálna banka, orgány a finančné inštitúcie na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ konali s cieľom stabilizovať situáciu.
31. Je nevyhnutné, aby banky a iné finančné inštitúcie urýchlene a úplne vykázali riziká strát súvisiace s ohrozenými aktívami a nástrojmi uvádzanými v podsúvahových položkách a/alebo straty. V prostredí neustálych finančných inovácií, ktoré vyzdvihujú nové výzvy v oblasti predchádzania krízam a finančného dohľadu na vnútroštátnej úrovni, úrovni EÚ, ako aj na globálnej úrovni je potrebné zlepšiť rámec pre obozretné podnikanie a riadenie rizík jednotlivých inštitúcií.
32. Európska rada súhlasí s tým, že aj keď hlavnú zodpovednosť za reakciu na otrasy nesie súkromný sektor, orgány v EÚ sú podľa potreby pripravené prijať regulačné opatrenia a opatrenia v oblasti dohľadu. Strategické opatrenia by sa mali zamerať na štyri oblasti:
- zvýšenie transparentnosti pre investorov, trhy a regulátorov, najmä v súvislosti s rizikami strát spojenými so štruktúrovanými produktmi a nástrojmi uvádzanými v podsúvahových položkách,
 - zlepšenie noriem pre oceňovanie, najmä pokiaľ ide o nelikvidné aktíva,
 - posilnenie rámca pre obozretné podnikanie a riadenie rizík vo finančnom sektore, a to prostredníctvom preskúmania viacerých oblastí smernice o kapitálových požiadavkách a skvalitnením riadenia rizika likvidity. Rada nabáda Komisiu, aby pokračila v konzultáciách a predložila svoj návrh do septembra 2008, pričom zdôrazňuje, že je dôležité usilovať sa o dosiahnutie dohody medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou o potrebných regulačných zmenách do apríla 2009 a
 - zlepšenie fungovania trhu a motivačného systému vrátane úlohy agentúr poskytujúcich ratingy úverov, pričom v tomto prípade je EÚ pripravená zvážiť regulačné alternatívy, ak účastníci trhu nebudú urýchlene tieto otázky riešiť.

33. Súčasné otrasy zvýraznili potrebu ďalšieho posilňovania rámca finančnej stability prostredníctvom skvalitnenia dohľadu nad obozretným podnikaním a zlepšenia nástrojov riadenia finančných kríz. Európska rada vyzýva Radu pre hospodárske a finančné záležitosti, aby urýchlene a úplne realizovala program činnosti dohodnutý na jeseň 2007; to zahŕňa dosiahnutie ďalšieho pokroku na jar 2008 v týchto oblastiach:
- finančný dohľad – hlavné otázky zahŕňajú zlepšenie a zosúladenie kľúčových pravidiel a noriem v oblasti dohľadu; zosúladenie regulačných/finančných správ na účely vykonávania dohľadu nad cezhraničnými skupinami; vyjasnenie vzťahu medzi domácimi a hostiteľskými orgánmi, pričom sa riadne odzrkadlia ich právomoci a zodpovednosti vrátane vyváženej výmeny informácií; úlohu kolégií orgánov dohľadu, zlepšenie fungovania výborov dohľadu a zváženie začlenenia rozmeru EÚ do mandátov vnútroštátnych orgánov dohľadu s cieľom uľahčiť zosúladenie a spoluprácu,
 - riadenie cezhraničných finančných kríz – mali by sa skvalitniť nástroje a postupy, pričom ako prvý krok sa na jar 2008 očakáva podpísanie nového memoranda o porozumení týkajúceho sa cezhraničnej spolupráce medzi príslušnými orgánmi. Rada by mala v rámci činnosti vykonanej do polovice roka 2008 uskutočniť aj kontrolu fungovania systémov ochrany vkladov.
34. Okrem toho by sa mali na úrovni EÚ aj na medzinárodnej úrovni skvalitniť systémy včasného varovania a mala by sa posilniť úloha MMF v oblasti dohľadu nad makrofinančnou stabilitou. EÚ by mala v otázkach súvisiacich so stabilitou finančných trhov úzko spolupracovať s medzinárodnými partnermi na príslušných fórach.
35. Európska rada vyzýva Radu, aby v nadchádzajúcich mesiacoch naďalej prirad'ovala týmto otázkam vysokú prioritu, pričom rozsiahle zhodnotenie pokroku by sa malo vykonať v apríli 2008, a pozorne monitorovala situáciu tak, aby bola schopná urýchlene reagovať na možný negatívny vývoj. Európska rada sa vráti k týmto otázkam podľa potreby, ale najneskôr na jeseň 2008.

36. Európska rada víta oznámenie Komisie o štátnych investičných fondoch. Európska únia sa zaväzuje podporovať otvorené globálne investičné prostredie založené na voľnom pohybe kapitálu a efektívnom fungovaní globálnych kapitálových trhov. Štátne investičné fondy doteraz plnili veľmi užitočnú funkciu ako zdroje kapitálu a likvidity s dlhodobou investičnou perspektívou. Príchod nových hráčov s obmedzenou transparentnosťou, pokiaľ ide o ich investičnú stratégiu a ciele, však vzbudil určité obavy súvisiace s možnými nekomerčnými postupmi. Nie vždy je jasne vymedzené rozhranie medzi štátnymi investičnými fondmi a inými subjektami. Európska rada sa zhodla na potrebe spoločného európskeho prístupu, v ktorom by sa zohľadnili právomoci členských štátov, v súlade s piatimi zásadami, ktoré navrhla Komisia. Tie zahŕňajú: záväzok presadzovať otvorené investičné prostredie; podpora práce, ktorá prebieha v rámci MMF a OECD; v prípade potreby využívanie dostupných vnútroštátnych nástrojov a nástrojov na úrovni EÚ; dodržiavanie povinností vyplývajúcich zo Zmluvy o ES a z medzinárodných záväzkov; a dodržiavanie zásady proporcionality a transparentnosti. Európska rada podporuje cieľ, aby sa na medzinárodnej úrovni dohodol dobrovoľný kódex pravidiel pre štátne investičné fondy a vymedzili zásady pre prijímajúce krajiny. EÚ by sa mala zamerať na poskytnutie koordinovaného príspevku do prebiehajúcej diskusie a vyzýva Komisiu a Radu, aby v tomto zmysle pokračovali vo svojej práci.
-

VYHLÁSENIE O BARCELONSKOM PROCES: ÚNIA PRE STREDOZEMIE

Európska rada schválila zásadu Únie pre Stredozemie, ktorá bude zahŕňať členské štáty EÚ a štáty na pobreží Stredozemného mora, ktoré nie sú členmi EÚ. Vyzvala Komisiu, aby so zreteľom na samit, ktorý sa uskutoční 13. júla 2008 v Paríži, predložila Rade potrebné návrhy na vymedzenie spôsobov fungovania procesu, ktorý sa bude nazývať „Barcelonský proces: Únia pre Stredozemie“.

ZOZNAM DOKUMENTOV PREDLOŽENÝCH EURÓPSKEJ RADE

LISABONSKÁ STRATÉGIA PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ

Všeobecné usmernenia pre hospodárske politiky

– správa od Rady ECOFIN pre Európsku radu
7280/08

Integrované odporúčania pre jednotlivé krajiny

– správa Rady Európskej rade
7275/08

Dokument o zásadných otázkach – príspevok Rady pre konkurencieschopnosť

6933/08

Kľúčové posolstvá na jarné zasadnutie Európskej rady v oblasti vzdelávania/odbornej prípravy a mládeže

6445/08

Kľúčové posolstvá Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti

7171/08

Spoločná správa o zamestnanosti 2007/2008

7169/08

Usmernenia politík zamestnanosti členských štátov

7170/08

Spoločná správa o sociálnej ochrane a sociálnom začlenení na rok 2008

7274/08

Stanovisko EHSV na tému „Pracovné príležitosti pre prioritné skupiny obyvateľstva (Lisabonská stratégia)“

SOC/251 - CESE 997/2007

Uznesenie Výboru regiónov, ktoré sa má predložiť na jarnom zasadnutí Európskej rady: stratégia pre rast a zamestnanosť – riešenie lisabonského paradoxu

CdR 331/2007

ENERGETIKA A ZMENA KLÍMY

Oznámenie o Európskom strategickom pláne energetických technológií (Plán SET)

– závery Rady

6326/1/08

Príspevok Rady pre životné prostredie na zasadnutie Európskej rady

7251/08

Zmena klímy a medzinárodná bezpečnosť

– správa Komisie a generálneho tajomníka/vysokého splnomocnenca

7249/08

STABILITA FINANČNÝCH TRHOV

Dokument o zásadných otázkach – príspevok Rady ECOFIN

6408/08

Stabilita finančných trhov

– správa o výsledkoch rokovania Rady Ecofin zo 4. marca 2008

7304/08

Štátne investičné fondy

– správa o výsledkoch rokovania Rady Ecofin zo 4. marca 2008

7302/08

RÔZNE

Návrh správy o pokroku Európskej únie v roku 2007

7233/08
